

ESTUDI DE LA MICOFLORA DE S'ALBUFERA DE MALLORCA

J. LL. SIQUIER¹; X. LILLO²; C. CONSTANTINO³
M.A. PÉREZ-DE-GREGORIO⁴

SIQUIER, J. LL., LILLO, X., CONSTANTINO, C., i PÉREZ-DE-GREGORIO, M.A. (1995). "Estudi de la micoflora de S'Albufera de Mallorca". *S'Albufera de Mallorca*. (Monografies de la Soc. Hist. Nat. Balears, 4). Pp. 59-70. ISBN: 84-273-6506-3. Ed. Moll, Palma de Mallorca.

Es realitza un estudi de 72 espècies de fongs trobats a S'Albufera. D'entre el material estudiat resulten 4 cites noves per al Catàleg Micològic de l'Illa de Mallorca, i un total de 29 cites noves per al Catàleg Micològic de S'Albufera. Destaca, molt especialment, la referència a una nova espècie per a la ciència, recentment publicada sobre material de S'Albufera recol·lectat per dos dels autors.
Paraules clau: Fongs. S'Albufera. Illes Balears. Estat espanyol.

Seventy two taxa of fungi, found at S'Albufera, have been studied. Four of them are first records for Mallorca and 29 for S'Albufera. The reference to a new species, recently published and recorded by two of the authors, is especially important.
Keywords: Fungi. S'Albufera. Balearic Islands. Spain.

INTRODUCCIÓ

Fins avui no coneixem cap treball específic sobre fongs de S'Albufera, tan sols algunes cites en llistes d'àmbit general, la cronologia de les quals la presentarem al final del treball.

El primer treball és el de K. Larsen de 1970, amb quatre espècies de l'àrea estudiada.

Les cites mencionades continuen el 1987 en un treball d'Axel Schilling (2 cites), així com un altre de dos de nosaltres (Constantino, C.-Siquier, J. Ll), amb dues espècies més. Després hem publicat noves notificacions en treballs realitzats en col·laboració amb altres autors els anys 1989, 1990, 1991, 1992 i 1994. La referència a

¹ Carrer Major, 19. 07300-INCA (Mallorca)

² Carrer Sol, 28-2. 07001-PALMA (Mallorca)

³ Museu Balear de Ciències Naturals, Apt. de Correus, 55. 07100-SOLLER (Mallorca)

⁴ Miquel Marquès, 2, 2^a-E. 07005. PALMA (Mallorca)

aquests vendrà donada a la cronologia de treballs publicats.

En aquest treball, citam 72 taxons, dels quals 4 són Mixomicets, 16 Ascomicets i 52 Basidiomicets. Entre ells figuren 4 cites noves per al Catàleg Micològic de l'Illa de Mallorca, i 29 cites noves per al Catàleg Micològic de S'Albufera. Destaca la referència a una nova espècie per a la ciència, recentment publicada i recol·lectada inicialment per dos dels autors.

Així mateix existeixen diverses espècies en fase d'estudi per a la incorporació, tant al Catàleg de S'Albufera, com al de l'Illa de Mallorca.

Entre els fongs citats hem de remarcar primerament la *Psathyrella halophila*, espècie nova per a la ciència (ESTEVE-RAVENTÓS & ENDERLE, 1992); *Helvella leucopus*, *Helvella costifera*, *Agaricus pseudoprattensis* var. *niveus*, *Hygrocybe conicoides*, *Tulostoma giovanellae*, *Peziza ampliata*, *Psathyrella melanthina* i *Volvariella taylori*, per la seva raresa a l'Illa de Mallorca, així com *Greletia planchonis*, *Octospora leucoloma*, *Inocybe heimii* i *Inocybe dulcamara* var. *axantha*, *Hydnocystis clausa*, *Hydnocystis piligera*, *Hydnum albidum*, *Inocybe serotina*, *Melanoleuca rasilis*, *Peziza badiofuscoides* i *Amanita baccata*, tots ells per la seva distribució exclusiva en l'àmbit dunar de la nostra illa. Per tot això, les espècies citades, consideram que són necessàriament espècies a protegir.

Les mostres es troben dipositades a l'herbari de J.L.I. Siquier (Herb. JLS) i al de M.A. Pérez-De-Gregorio (Herb. PG.). També es troben alguns exemplars a l'herbari del "Real Jardín Botánico de Madrid" i a l'herbari del Departamento de Biología Vegetal (Botánica), de la Universidad de Alcalá de Henares (AH).

MATERIAL ESTUDIAT

MIXOMICETS:

– *FULIGO CINEREA* (SCHW) MORGAN

Trobada a la zona d'Es Comú, sobre branquillons i agulles de *Pinus halepensis*. Es caracteritza per les seves espores fosques i fortament espinoses.

UTM EE 511 4403. 16-XII-90. Leg. M. A. Pérez.

– *Fuligo septica* var. *flava* Pers.

Trobat al Turó de Ses Eres, sobre *Plantago crassifolia*. Mixomicet en forma d'etali, format per una massa obscura a l'interior i una crosta groga a l'exterior. A la part interior es troben les espores.

UTM EE 510 4405. Leg.: X. Lillo-J. Ll. Siquier. Herb. JLS 9M.

– *Fuligo septica* var. *septica* Pers.

Trobat el mes d'agost de 1988 a la zona de Sa Roca. Similar a l'anterior, emperò la massa negra de les espores està mig coberta per una capa blanca.

UTM EE 509 4405. Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 34bis B.

– *Mucilago crustacea* Wiggers

Suspès sobre tiges herbàcies diverses, entre *Rosmarinus officinalis*, mai a terra, el que el diferencia macroscòpicament d'altres semblants, com ara *Fuligo septica* (L.) Wiggers.

A la zona d'Es Comú. 16-XII-90. UTM EE 511 4403. Leg. M. A. Pérez.

ASCOMICETS:

– *Geopora arenicola* (Lév.) Kers.

Trobada a la zona dunar de S'Enfront, on creix cada any. Es tracta d'un fong que viu enterrat part de la seva vida i només es fa visible a l'exterior quan s'obre. Té forma de casolet amb l'himeni llis, interior i de color grisenc. La part externa és de color marró i està coberta de pèls.

7-4-89. UTM EE 511 4403. Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 39A.

– *Geopora foliacea* (Schaeff.) Ahmad.

Es troba a sòls arenosos d'Es Comú. Espècie tant primaveral com de tardor, semblant a l'anterior però més gran, viu mig enterrada a l'arena i finalment surt i s'obre en forma d'estrella. L'himeni és grisenc al principi i color crema al final. La part externa no té pèls marrons com l'anterior.

7-IV-87. UTM EE 510 4405. Leg. X. Lillo-J. Ll. Siquier. Herb. JLS 37A.

Gírgola de pi
(*Paxillus panuoides*)
(Foto: els autors)

–*Geopysis majalis* (Fr.) Sacc.

Es troba a la zona dunar, davall pins i moltes vegades sobre molsa, en Es Comú. Té forma de cassoleta molt petita, de color groc taronjós, amb un peu també molt petit i curt. Es tracta d'una espècie rara i de posició taxonòmica incerta.

3-I-91.UTM EE 510 4405. Leg.: J.LI. Siquier. Herb. JLS 76A

–*Greletia planchonis* (Dum. ex Boud.) Donadini (= *Pulparia planchonis*)

Trobada a la zona dunar d'Es Comú. Té forma de cassoleta plana, de color entre violaci fosc a quasi negre, no molt grossa i sol viure damunt molsa a zones dunars. És més aviat rara a la zona.

3-I-91.UTM EE 510 4405. Leg. J.LI. Siquier. Herb. JLS 122 A.

És primera cita per a Mallorca.

–*Helvella costifera* Nannf in Lundell and Nannf.

Trobada a la zona de Sa Roca. Forma de cassoleta grossa amb un peu més aviat curt. Himeni color marró. Part externa marró a la part superior i blanquinosa abaix, recorreguda per una mena de venes de baix a dalt una mica gruixades i en relleu.

4-87.UTM EE 509 4405. Leg. X. Lillo. Herb. JLS. 19A.

–*Helvella lacunosa* Alz. ex Fr. (Orella de llebre negra)

Entre la molsa. Molt comú a Mallorca. Té el peu solcat per cavitats, el que la diferencia d'*Helvella leucopus* Pers., que té el peu llis i surt a la primavera.

Es Comú. 6 i 8-XII-91.UTM EE 511 4403. Leg. M. A. Pérez. Herb. MAP. PG-57B i PG-90B.

–*Helvella leucopus* Pers. (Orella de llebre negra)

Espècie pròpia del bosc en galeria, sempre davall oms, tant a la tardor com a la primavera. Té el capell negre, en forma de sella de muntar i el peu llarg, llis i blanc. És comestible, però s'ha de consumir sempre ben cuita.

4-87. UTM EE 509 4405. Herb. JLS 16A.

–*Octospora leucoloma* Hedw. ex S.F. Gray.

Trobada a la zona d'Es Comú. Té forma de petita cassoleta sovint plana, d'uns 6 mm de diàmetre, amb l'himeni llis i taronjós, i marge desfilat i blanquinós, part externa un poc més blanquinosa. Microscòpicament presenta uns ascis d'entre 225 i 240 micres x 12-15 micres. Paràfisis amples fins a 6 micres en el cap. Espores elíptiques, de 21-22'5 micres x 10'5-12 micres. Les mesures coincideixen amb les que dona Dennis. Escípule ectal format per cèl·lules de paret gruixada, globuloses-

angulars. Les espores presenten o bé una gota lipídica excèntrica i més aviat grossa, o dues més petites. El seu hàbitat és dunar, o damunt molsa. És primera cita a Mallorca i pensam que altres mostres trobades a zones dunars de l'Illa podrien ser del mateix fong.

28-II-91. UTM EE 510 4405. Leg. J. Ll. Siquier. Herb. JLS 150bisA

–*Hydnocystis clausa* (Tul.) Cer.

Curiós ascomicet semihipogeu que creix en llocs arenosos i sembla lligat al ginebró (*Juniperus oxicedrus* var. *macrocarpa*). Té forma de tubèrcul, a vegades cerebriforme, de color brunenc, l'interior és buit.

Es Comú, vora el mar. 16-XII-90. UTM EE 511 4405. Leg. M. A. Pérez. Herb. PG-57B i PG-90B.

–*Hydnocystis piligera* Tulasne

És l'altre representant d'aquest gènere, del qual solament es coneixen dues espècies, les aquí descrites. Similar morfològicament a l'anterior, és de color groc pàl·lid i el seu hàbitat és típicament mediterrani. Normalment es troba a llocs arenosos, dunars, amb presència de ginebrons, encara que sembla lligat a les estepes (*Cistus* sp.).

Trobat en Es Comú el 6 i 8-XII-91. UTM EE 510 4404. Leg. M. A. Pérez. Herb. PG-93B.

–*Paxina leucomelas* (Pers.) Kuntze (= *Helvella leucomenaea*)

En forma de copa, té un peu molt curt, de color gris-negrós, i les costelles no arriben fins a la copa, el que el diferencia de *P. acetabulum* (L.) Kuntze.

Es Comú. 24-II-91. UTM EE 510 4405 Leg. M.A. Pérez. Herb. PG-68B.

–*Peziza ampliata* Pers.

A Sa Roca, sobre troncs morts de *Populus alba*. Forma de cassoleta, de 2 a 4 cm. de diàmetre, amb l'himeni color marró i la part externa blanquinosa.

4-87. UTM EE 508 4405. Leg. X. Lillo. Herb. JLS 18A.

–*Peziza muscicola* Donanini

Interessant ascomicet en forma de

petites copes, de color bru-rogenic fosc, després negrós, de 0'5 a 2'5 cm. de diàmetre. Ascs octospòrics, de 238 x 10nm. Trobada a la zona d'Es Comú. Es tracta d'una espècie trobada a hàbitats dunars, juntament amb *Geopora arenicola*, *G. foliacea* i *Hydnocystis clausa*.

16-XII-90. UTM 511 4404 Leg. M. A. Pérez. Herb. PG-42B, PG-65B i PG-94B.

–*Peziza vesiculosa* Bull. ex St. Amans.

A Sa Roca, damunt fems de cavall i al malecó del Canal des Sol en lloc molt abonat. Té forma de cassoleta, fins a 8 cm. de diàmetre o més. Himeni color de mel, part externa higròfana i del mateix color si està humida i blanquinosa si està seca.

1-II-87. UTM EE 509 4405 i EE 508 4405. Leg. X. Lillo. Herb. JLS 63A.

–*Pyronema omphalodes* (Bull. ex St. Amans) Fuikel in Jahrb.

A la "Carretera d'enmig", formant una catifa damunt restes cremats, després de l'incendi de setembre del 90. Presenta un color entre vermell i taronja.

30-IX-90. UTM EE 506 4405. Leg. X. Lillo. Herb. JLS 73Bis. A. Constitueix primera cita per a Mallorca.

BASIDIOMICETS:

Aphylophorals:

–*Clavulina cinerea* (Fr.) Schroet. (Peu de Rata gris)

En el bosc en galeria, davall oms. Presenta forma de coral o com a peus de ratolí, de color grisenc. És comestible, molt comú i conegut.

XII-87. UTM EE 509 4405. Leg. X. Lillo. Herb. JLS 111B.

–*Ganoderma lucidum* (Leyss.) Konst.

Espècie molt comuna i difosa a Europa i molt apreciada al Japó. Trobada el 30-IX-90, en una soca d'om, al costat del Centre d'Informació del Parc.

UTM EE 509 4405. Leg. X. Lillo i M. A. Pérez.

–*Hydnum albidum* Peck.

Espècie típica d'hàbitats termòfils, i arenosos, lligada a *Pinus halepensis* i que segurament ha estat confosa amb *Hydnum repandum* (Picornell pelut/Peu de Cabrit), espècie més comuna, típica d'alzinars i que agafa tons grocs, més o menys torrat. En canvi *H. albidum* destaca, a part del seu hàbitat, per tenir un color blanc pur.

24-II-91. Leg. M.A. Pérez.

–*Phellinus tuberculatus* (Baumg.) Nieme-
lä 1982

Sol tenir forma de pota de cavall, de color groc-canyella, porus del mateix color, rogencs quan es toquen. Creix des d'una mena de peu en forma d'arrel de color bru fosc. Habita tant sobre latifolis vius com morts. Zona d'Es Comú, sobre arrels de lletiscle i romaní.

16-XII-90. UTM EE 511 4404. Leg. M. A. Pérez. Herb. PG-40B.

–*Polyporus arcularius* (Batsch) ex Fr.

De color bru groguenc, aplanat o en forma d'embut de 2 a 6 cm. de diàmetre. A sota té porus poligonals i el peu és molt curt, normalment excèntric. Viu sobre branquetes de planifolis.

Trobada sobre una branca d'om, a la vorera del Canal des Sol. 24-XI-90. UTM EE 509 4405. Leg. M. A. Pérez.

Espècie comuna d'hàbitats termòfil.

–*Polyporus meridionalis* David

Espècie molt semblant a l'anterior, de la qual es diferencia per l'hàbitat típic, que en *P. meridionalis* són les branquetes d'estepa i romaní. Trobada a les dunes d'Es Comú, sobre branquetes de romaní.

6 i 8-XII-91. UTM EE 511 4404. Leg. M.A. Pérez. Herb. PG-89B.

–*Schizophyllum commune* Fr.

Damunt troncs morts d'om, a Sa Roca. Fong lignícola i en forma de ventall, del qual la part superior és blanca i molt hirsuta, amb pèls curts i a l'inferior presenta laminetes bifurcades i de color rosat.

XI-87. UTM EE 509 4405. Leg. X. Lillo-
J. Ll. Siquier. Herb. JLS 163B.

Boletals:

–*Paxillus panuoides* Fr. (Gírgola de pi)

Té forma de conxa, amb la part superior beix grisenca, un poc hirsuta i la part inferior formada per làmines groguenques. És comestible però un poc surenca.

Turó de Ses Puntes. XI-87. UTM EE 509 4404. Leg. X. Lillo. Herb. JLS 56B

–*Suillus collinitus* (Fr.) Kuntze (= *Suillus flury*)-(Pixacà)

És freqüent a tota la zona, creix sota els pins. Capell marró-grisenc amb fibril·les molt aplicades. Himeni amb forma de porus i tubs grocs. Peu blanc-groguenc amb restes de miceli rosat a la base.

28-10-90. UTM EE 510 4403. Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 388bisB.

–*Xerocomus rubellus* (Krombh.) Quélet

Es caracteritza pel color roig al capell i al peu, porus i tubs grocs. Carn groga que blaveja en contacte amb l'aire. Citada a boscos mixtos, alzinars i rouredes. (L'hem trobada en hàbitats dunars a la costa gironina repetidament). Aquests exemplars trobats a Es Comú, tenien una semblança amb *Boletus amarantus* nom prov., publi-cat per Bruno Cetto (*Il Fungi dal Vero*. Vol. 6° n° 2.461), encara que no hem vist més que diferències cromàtiques i creiem que es tracta d'una mateixa espècie.

10-XI-90. UTM EE 511 4404. Leg. M. A. Pérez. Herb. PG-20B.

Agaricals:

–*Agaricus bitorquis* (Quélet.) Sacc.
(Xampinyó)

Capell tancat amb forma de mitja bolla, després obert i quasi pla. Làmines rosades, després quasi color xocolata-negrós per la caiguda de les espores. Peu blanquinós amb un anell doble. Bon comestible.

Malecò des Canal des Sol. 1-X-89. UTM EE 508 4404. Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 212B

–*Agrocybe aegerita* (Brig.) Fayod. (Gírgola de Poll)

Sobre polls i oms, abundant en el bosc en galeria. Es troba principalment després de les pluges fortes i primerenques a final de

Farinera
(*Amanita ovoidea*)
(Foto: els autors)

l'estiu, però es pot dir que hi és present tot l'any.

Capell de blanquinós a marró clar, làmines blanquinoses, després més obscures per la caiguda de les espores, peu blanquinós, amb un anell. Creix en flotes. Es quasi bé l'únic bolet cercat de sempre per la gent de la comarca, on és molt apreciat. Es tracta d'un bon comestible. Molt comú arreu del Parc, excepte a la zona dunar.

XI-86. Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 80B

–*Amanita baccata* (Fr.) Gill (= *A. boudieri*. Barla)

Espècie típica d'hàbitats dunars i arenosos. Es caracteritza pel seu color completament blanc, encara que les làmines són una mica rosades o ataronjades, i també per les berrugues còniques del capell.

Trobada en Es Comú. 24-XI-90. UTM EE 511 4404. Leg. M. A. Pérez.

–*Amanita ovoidea* (Bull.: Fr.) Quél. (Farinera)

Molt abundant anualment a la zona dunar, baix dels pins, d'octubre a novembre. Capell blanc i gros, fins a 20 cm. de diàmetre, amb restes farinosos voltants. Peu gruixat i llarg, blanc, amb un anell que desapareix prest i amb una volva a la base que va de blanca a color ocre.

Es Comú 19-X-89. UTM EE 511 4404. Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 161 bisB

–*Amanita ovoidea* var. *proxima* (Bull.: Fr.) Quél. (Farinera)

Surt en els mateixos indrets que l'anterior, però és més aviat rara a la zona. És més petita, amb el peu més prim, i amb la volva sempre de color ocre.

19-X-89. UTM EE 511 4404. Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 161B

–*Clitocybe candicans* (Pers. ex Fr.) Kummer.

Capell de color blanc pur, pla, quasi deprimit en el centre. Làmines decurrents. Peu un poc prim, llarg i blanc. Davall pi i ginebró en Es Comú. És tòxica.

12-XI-90. UTM EE 510 4405. Leg.: J. Ll. Siquier. Herb. JLS 415B.

–*Clitocybe cerussata* (Fr.) Kummer.

Aspecte similar però totalment de color marró cuiró.

Es Comú, junt amb l'anterior. 12-XI-90. UTM EE 511 4404. Leg.: J. Ll. Siquier. Herb. JLS 417B

–*Coprinus comatus* (Müll.: Fr.) S.F. Gray

Capell allargat i amb escates, blanc, poc a poc obert i voltants enrevoltillats. Làmines blanques, ascendents, després s'obren i tornen deliquescents, com a tinta. Peu llarg, blanc i amb un anell mòbil. Bon comestible de jove. Malecò des Canal des Sol. XI-87. UTM EE 508 4405. Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 51B

(*Coprinus comatus*)
(Foto: els autors)

–*Coprinus plicatilis* (Curt ex Fr.)

Capell aviat pla, estriat, amb el centre color crema. Peu fi i llarg, amb un petit bulb a la base. Làmines quasi deliqüescents.

Sa Roca. XI-87. UTM EE 509 4405. Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 42B.

–*Crepidotus variabilis* (Pers.: Fr.) Kummer.

Capell blanc en forma de ventall, sense peu i agafat lateralment a les branquetes. Làmines blanquinoses. Bosc en galeria, damunt branquetes.

XI-87. Leg.: X. Lillo J. Ll. Siquier. Herb. JLS 84B

–*Crinipellis stipitaria* (Fr.) Pat.

Creix normalment sobre gramínies, concretament l'hem trobat sobre fenàs. Capell petit, com un botó amb el centre marró rogenc i estries del mateix color. Peu llarg i marró rogenc més obscur.

Turó de Ses Puntes. Feb.-91. UTM EE 510 4404. Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 458B.

–*Hebeloma edurum* Metrod. ex Bon.

Espècie termòfila, de sòls calcaris, que creix sota pins i es diferencia d'altres semblants, que fan olor de rave, perquè *H. edurum* fa una olor més o menys forta de cacau.

Trobada en Es Comú el 6-XII-91. UTM EE 511 4403. Leg. M.A. Pérez.

–*Hohenbuehelia geogenia* (D.C.) Sing.

Capell petaloide o en forma de llengua o d'ostra, color bru o grisenc. Peu excèntric, blanc, a l'igual que les làmines. Comestible. Creix per terra i no sobre troncs, com altres espècies semblants.

Trobat en Es Comú el 10-XI-90. UTM EE 511 4404 Leg.: M.A. Pérez.

–*Hygrocybe conicoides* (Orton) Orton and Watl.

Capell color vermell "tomàtiga", cònic, un poc arrodonit a dalt. Làmines ascendents al principi, després més obertes. Peu un poc gruixat, color taronja. Surt en sòl arenós sobre *Plantago crassifolia*.

Trobada en gran nombre en el Turó de Ses Eres el Desembre del 87. UTM EE 511 4404 Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 131B.

–*Inocybe heimii* Bon.

Típic de platges arenoses, no molt allunyat de l'aigua. Capell un poc hirsut amb fibril·les quasi aplicades, acampanat, després més obert. Làmines un poc grisenques. Peu llarg i blanquinós. Olor espermàtic. Ben aficat dins l'arena.

Es Comú 12-XI-91. UTM EE 510 4405. Leg.: J. Ll. Siquier. Herb. JLS 404B.

–*Inocybe dulcamara* (A.-S.) Kummer.

Molt semblant a l'anterior i gairebé al mateix hàbitat, però en una segona línia

més dins la vegetació. Capell més marró, pelut, pla. Peu més curt amb una evident cortina i una zona quasi anular. Citada per Schilling.

Es Comú. 2-XI-87. UTM EE 510 4405.
Leg.: J.Ll. Siquier. Herb. JLS 78B.

–*Inocybe rimosa* (Bull.: Fr.) Kummer.
(=*Inocybe fastigiata*)

Capell cònic amb fibril·les aplicades color gris groguenc, clivellat amb el temps. Làmines groguenques a gris groguenques. Peu llarg i gruixat. Espècie molt comuna i polimorfa.

Sa Roca. Nov.-87. UTM EE 509 4405.
Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 65B.

Tòxica.

–*Inocybe serotina* Peck.

Espècie comuna en hàbitats dunars, acompanyant *I. heimii*, encara que no tan abundant com aquest últim. Es caracteritza pel seu color argilós i pel tacte, que recorda a *Collybia butyracea* (Bull.) Kumm., així com pel seu peu robust enterrat a l'arena.

L'hem trobada a la platja de Muro, el 10-XI-90. UTM EE 511 4404. Leg. M.A. Pérez. Herb. PG-23B.

–*Lepista nuda* (Bull.) Cke.

Espècie molt comuna a Mallorca, tant sota pins com sota alzines.

Es Comú 24-XI-90. UTM EE 511 4404.
Leg.: M. A. Pérez.

Comestible (prèvia cocció).

–*Lepista sordida* (Fr.) Sing.

Semblant a l'anterior, és, però, més petita i també més comuna en hàbitats dunars. És molt freqüent a la zona d'Es Comú. Li agraden les zones amb deixalles i fems, que malauradament abunden en Es Comú. Els exemplars que hem examinat es correspondrien amb la varietat *lilacea*.

16-XI-90. UTM EE 511 4404. Leg. M. A. Pérez.

–*Limacella furnacea* (Let.) Maire

Espècie comuna a la tardor i l'hivern en el bosc en galeria. Capell prest obert i pla,

de cutícula llimacosa en temps humit. Làmines blanques. Peu llarg i amb anell. Carn típicament amb olor de farina. L'aspecte és el d'una *Amanita* sense volva.

25-VI-88. Can Blau. UTM EE 506 4405
Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 72B.

–*Melanoleuca rasilis* (Fr.) Sing.

Espècie d'hàbitats dunars. El capell és bru fosc, les làmines blanques o crema i el peu és prim i llarg, de color semblant al capell.

Molt freqüent en Es Comú. 16-XII-90. UTM 511 4404. Leg. M. A. Pérez, det. J. M^a. Vidal. Herb. PG-35B, PG-61B i PG-95B.

–*Mycena seynii* Qué. l.

Bolet esbelt que creix típicament sobre pinyes de *P. halepensis*, amb capell marró-rosat, làmines ascendents i peu un poc llarg, a vegades corbat a la base, on és estrigós.

Ses Puntes 26-VI-88. UTM EE 510 4404. Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 72B.

–*Panaeolus sphinctinus* (Fr.) Qué. l.

Al principi capell tancat i marró un poc rogenc, després s'obre i es torna beix grisenc. Làmines ascendents, amb el temps negres amb taques blanques. Peu llarg i fistulós.

Sobre fems de bestiar a Sa Roca 12-IV-90. UTM EE 509 4405 Leg.: X. Lillo-J. Ll. Siquier. Herb. JLS 299B.

–*Phaeotellus rickenii* (Sing. ex Hora) Bon(=*Leptoglossum rickenii*)

Bolet del tipus *Omphalina*, petit de fins a 2 cm. de diàmetre i que surt entre les moltes, preferint els llocs pedregosos, sobre talussos i parets. Es diferencia d'altres espècies semblants per la carència de fíbules a les hifes.

Trobada el 6-XII-91 en Es Comú. UTM EE 511 4403. Leg. M. A. Pérez.

–*Psatyrella candoleana* (Fr.) Maire.

Bolet que creix en un nombre més o menys gran d'individus, amb capell beix. Làmines que amb el temps es taquen de violeta-púrpura per la caiguda de les espores. Peu no molt llarg.

Sa Roca 9-XI-87. UTM EE 509 4405.
Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 43B.

–*Psathyrella halophila* F. Esteve-Raventós & M. Enderle.

Es tracta d'una espècie nova per a la ciència, que sols es coneix de S'Albufera i ha estat recentment descrita i publicada.

Aquest bolet va ser trobat en Es Rotllos, el novembre del 87 (UTM EE 508 4405), per P.Ll. Siquier i X. Lillo, sobre *Cladium mariscus*.¹

Les mostres estan dipositades a l'herbari (AH).

–*Psatyrella lacrymabunda* (Bull.) Moser. (= *Lacrimaria vellutina*)

Espècie trobada el 10-XI-90, juntament amb *Coprinus comatus* (Müll) Pers., amb el qual comparteix els mateixos hàbitats. L'hem trobada passat el Pont dels Anglesos, en un marge de la carretera, tocant l'asfalt. UTM EE 510 4405. Leg. M. A. Pérez. Herb. PG-19B.

–*Stropharia semiglobata* (Batsch.) Quéf.

Capell semiesfèric, color groc cuïro. Làmines aviat tacades de color quasi negre, per la caiguda de les espores. Peu del mateix color del capell i amb un anell filamentós, que a vegades desapareix.

Sobre fems de bestiar a les pastures del Turó de ses Puntes. 10-XI-87. UTM EE 509 4404. Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 37B.

–*Tricholoma caligatum* (Viv.) Ricken.

Capell acampanat, després obert i fins i tot pla, amb escates fibril·loses de color marró, un poc violàcies. Làmines blanques. Peu robust, cobert fins més de la mitja altària pel que es coneix com una "armilla", del mateix color que el capell. La seva aparició és la d'un bolet poderós i exuberant.

Es Bras. UTM EE 510 4406. Leg. X. Lillo.

–*Tubaria furfuracea* (Pers.) Gill.

Espècie molt difosa i freqüent a l'àrea mediterrània, on prefereix terrenys abonats, marges de carreteres i llocs amb fems.

L'hem trobada als marges de la carretera Artà-Alcúdia, on és molt comuna després de les pluges. 16-XII-90. Leg. i det. M. A. Pérez.

–*Volvariella speciosa* (Fr.) Sing. var. *gloiocephala* (D.C.:Fr.) Sing.

Espècie gran i vistosa, que surt entre *Potentilla reptans* i altres plantes en llocs molt fets, abundant a la tardor en el Camí d'en Pep, Camí d'en Pujol i malecons alts. Bona de conèixer pel seu color grisenc amb làmines prest rosades i, sobretot, per la volva. No té anell.

Nov. 87. UTM EE 510 4404. Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 82bisB.

–*Volvariella taylori* (Berk.) Sing.

Espècie petita, amb capell acampanat, blanc. Peu curt i làmines rosades, així com una petita volva a la base del peu.

Camí de Ses Puntes 10-XI-87. UTM EE 509 4404. Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 71B.

Russulàcies:

–*Lactarius sanguifluus* (Paul.: Fr.) Fr. (Esclata-sang)

El nòm li ve del làtex color de sang. Espècie molt popular i molt bon comestible.

Es Comú Nov-89. UTM EE 510 4405. Leg.: J. Ll. Siquier. Herb. JLS 234B

–*Russula delica* Fr. (Esclata-sang d'alzina; Campanilles; Fortes)

Capell gros, blanc, deprimat amb el temps. Làmines blanques i una mica decurrents. Peu blanc. Espècie pròpia d'alzinar, trobada sota una alzina que hi ha a S'Albufera.

¹ L'espècie creix en aigües dolces, en contra del que es diu a la seva descripció i diagnosi, on se li atribueix caràcter halòfil. La validesa de l'espècie, molt propera a *P. typhae*, se sustenta en caràcters morfològics tant microscòpics com macroscòpics (Nota dels editors).

Sa Roca Nov.89. UTM EE 509 4405
Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 303B.

cronologia de les publicacions, i que és la següent:

GASTEROMICETS:

Gasterals:

–*Cyathus olla* (Batsch.) Pers. (Niuets)

Encara que present a altres llocs de l'illa, aquesta espècie es força freqüent a les zones dunars, sobre restes vegetals diversos. De color grisenc, en forma de petites copes amb els peridiols de color blanc a l'interior, el que recorda un niu d'aucell amb els ous dintre, d'ací el seu nom popular.

Es Comú 16-XII-90. UTM EE 511 4404.
Leg. M. A. Pérez. Herb. PG-91B.

–*Geastrum fimbriatum* (Fr.) Fischer.

(=*Geastrum sessile*)

(Estrelletes de terra; Bufes; Bufes del dimoni)

Forma d'estrella del peridi extern, que s'obre prest. Peridi intern amb forma de globus, que té les espores a l'interior que a la maduresa surten per una obertura superior dita peristoma, el qual és fimbriat.

Es Comú 1-XII-87. UTM EE 511 4404.
Leg. X. Lillo. Herb. JLS 2G.

–*Tulostoma giovanellae* Bresad

Bolet format per un cos fructífer globós amb un forat o peristoma, pel qual surten les espores. Aquest cos fructífer està aguantat per una espècie de peu.

Trobada al malecò de GESA entre pedres. Sep. 87. UTM EE 508 4406. Leg.: X. Lillo. Herb. JLS 39G.

CATÀLEG PROVISIONAL DELS FONGS DE S'ALBUFERA

A continuació relacionam alfabèticament les espècies de fongs coneguts en el Parc Natural de S'Albufera, per la bibliografia i pels resultats del present treball. Per tal d'evitar repeticions, les cites de treballs anteriors es referencien amb un nombre convencional, que es correspon amb la

1. Axel Schilling (1987)
2. C. Constantino - J. Ll. Siquier (1987)
3. F.D. Calonge, J. Ll. Siquier, C. Constantino, X. Lillo (1989)
4. I. Arroyo, F.D. Calonge, J.Ll. Siquier, C. Constantino (1990)
5. F. D. Calonge, J.L. Siquier, C. Constantino (1990)
6. J. Llistosella, M. Aguasca, J.Ll. Siquier, C. Constantino (1992)
7. M.A. Pérez-De-Gregorio, J.M. Vidal (1994)
8. K. Larsen (1970)
9. F. Esteve-Raventós, J.Ll. Siquier & C. Constantino (1992)
10. J.M. Vidal, J.Ll. Siquier, C. Constantino (1994).

Agaricus pseudopratisensis var. *niveus* (9)

Agaricus bitorquis (6)

Agrocybe aegerita

Amanita baccata (7)

Amanita ovoidea

Amanita ovoidea var. *proxima*

Clavulina cinerea

Clitocybe candicans

Clitocybe cerussata

Coprinus comatus (6)

Coprinus plicatilis

Crinipellis stipitaria

Crepidotus variabilis

Cyathus olla (7)

Fuligo cinerea (7)

Fuligo septica var. *flava* (2)

Fuligo septica var. *septica* (2)

Ganoderma lucidum (7)

Geastrum fimbriatum

Geopora arenicola (4) (5) (8)

Geopora arenosa (8)

Geopora clausa (7)

Geopora foliacea (4)

Geopyxis majalis

Greletia planchonis

Hebeloma edurum (7)

Helvella costifera (4)

Helvella lacunosa (7)

Helvella leucopus (4)

Hohenbuehelia geogenia (7)

Hydnocystis clausa (7)

Hydnocystis piligera (7)
Hydnum albidum (7)
Hygrocybe conicoides (6)
Inocybe heimii (6)
Inocybe dulcamara (1) (6)
Inocybe rimosa
Inocybe serotina (7)
Inonotus tamaricis (1)
Lactarius sanguifluus
Lepista nuda (7)
Lepista sordida (7)
Limacella furnacea
Melanoleuca rasilis (7)
Mucilago crustacea (7)
Mycena seynii
Octospora leucoloma
Paxina leucomelas (7)
Paxillus panuoides
Panaeolus sphrinctinus
Peziza ampliata (4)
Peziza muscicola (10)
Peziza vesiculosa (4) (5)
Phaeotellus rickenii (10)
Phellinus tuberculatus (7)
Pisolithus tinctorius (8)
Polyporus arcularius (7)
Polyporus meridionalis (7)
Psathyrella candoleana
Psathyrella halophila (9)
Psathyrella lacrymabunda (7)
Psathyrella melanthina (9)
Pyronema omphalodes
Russula delica
Schizophyllum commune
Suillus collinitus
Stropharia semiglobata (2)
Thelephora caryophyllea (7)
Tricholoma caligatum
Tulostoma giovanellae (3)
Tubaria furfuracea (7)
Uromyces monspessulanus (8)
Volvariella speciosa var. *gloiocephala*
Volvariella taylori (6)
Xerocomus rubellus (7)²

CONCLUSIONS:

El Catàleg provisional de Fongs de S'Albufera de Mallorca està constituït per un total de 74 taxons. Es tracta, per tant, d'una flora micològica prou diversa i rica com per merèixer una atenció específica des del punt de vista conservacionista. Els fongs de la zona humida són relativament poc diversos, però amb singularitats notables, entre les quals destaca la presència (fins avui exclusiva) d'una espècie nova. El màxim de biodiversitat per aquest grup es troba a la zona dunar d'Es Comú de Muro, que requereix mesures de conservació estrictes. Algunes de les espècies que hem recollit a la zona dunar fora del Parc poden haver desaparegut per una nova urbanització, no per legal menys lamentable.

BIBLIOGRAFIA

- ALESSIO, C.L. (1982): "Complemento allo studio del genere *Inocybe*: 10 contributo". *Boll. Grupp. Micol. Bres.*, anno XXV, n° 1-2:52-58.
- ARROYO, I., CALONGE, F.D., SQUIER, J.L., CONSTANTINO C. (1990): "Contribución al conocimiento micológico de las Islas Baleares II. Ascomycotina". *Bol. Soc. Micol. Madrid* 14:49-60.
- AGUASCA, M., LLISTOSELLA, J., SQUIER, J.L., CONSTANTINO, C. (1992): "Contribució a la flora dels Macromicets de l'Illa de Mallorca". *Fol. Bot. Misc.*, 8:5-43. Barcelona.
- BON, M. (1988): *Guia de campo de los Hongos de Europa*. Ed. Omega. Barcelona.
- BREINDENBACH, J., KRAUZLIN (1984): *Champignons de Suisse*. 3 Toms Ed. Mykologia. Lucerne.
- CALONGE, F.D., SQUIER, J.L., CONSTANTINO, C., LILLO, X. (1989): "Contribución al

² A aquest catàleg es pot afegir el mixomicet *Reticularia lycoperdon*, fotografiada el 1991 per un de nosaltres al Turó de ses Puntes, sobre una soca morta de Pi blanc, i determinada pel Dr. Xavier Limona, que en conserva la imatge. La manca de material d'herbari en justifica l'exclusió provisional del Catàleg. (JM)

- conocimiento micológico de las Islas Baleares I. Gasteromycetes". *Bol. Soc. Micol. Madrid* 13:139-150.
- CALONGE, F.D., SIQUIER, J.L.L., CONSTANTINO, C. (1991): "Contribución al conocimiento micológico de las Islas Baleares, III". *Bol. Soc. Micol. Madrid* 15:111-122.
- CALONGE, F.D., SIQUIER, J.L.L., CONSTANTINO, C. (1992): "Contribución al conocimiento micológico de las Islas Baleares, IV. Adiciones al catálogo de **Gasteromycetes**". *Bol. Soc. Micol. Madrid*, 16:61-71.
- CONSTANTINO, C., SIQUIER, J. LI. (1985): *Petita Guia dels Bolets de les Balears*. Govern Balear. Conselleria d'Agricultura i Pesca. Palma de Mallorca.
- CONSTANTINO, C., SIQUIER, J. LI. (1987): "Aportación de nuevas especies a la flora micológica de la Isla de Mallorca. I i II". *Butll. Soc. Hist. Nat. Balears* 31:93-103. Palma de Mallorca.
- DENNIS R. W. G. (1981): *British Ascomycetes*. J. Kramer. Vaduz.
- ESTEVE-RAVENTÓS, F., SIQUIER, J.L., CONSTANTINO, C. (1992): "Nuevas notas taxonómicas sobre macromicetos de Mallorca, Islas Baleares". *Bol. Soc. Micol. de Madrid*, nº 17:63-76. Madrid
- ESTEVE-RAVENTÓS, F., ENDERLE, M. (1992): "*Psathyrella halophila* sp. nov., eine neue Art aus der Sektion Spintrigerae (Fr.) Konrad & Maublanc vom Meeresstrand der Insel Mallorca (Spanien)". *Z. Mykol*, 58 (2):205-209.
- FAUS, J. (1981): "Especies nuevas, raras o poco comunes recolectadas en la temporada de primavera de 1981". *Butll. Soc. Cat. Micol.* 6:47-72. Barcelona
- FAUS, J., CALONGE, F.D. (1984): "Notas sobre algunos ascomycetes interesantes encontrados en Cataluña". *Bol. Soc. Mic. Cast.* 8:35-42. Madrid.
- LARSEN, K. (1970): *Theophrastos studier-serapport 1969*. Copenhagen.
- MOSER, M. (1978): *Guida alla determinazione dei Fungui*. Saturnia. Trento.
- PÉREZ-DE-GREGORIO, M.A., VIDAL, J.M. (1994): "Aportació al coneixement dels macromicets de l'illa de Mallorca I". *Butll. Soc. Micol. catalana*. Nº 16-17:145-162.
- SCHILLING, A. (1987): *Apoyo a la flora de hongos de Mallorca*. Trabajo de examen. Biblioteca de la Universidad de Bremen. Alemania.
- VIDAL, J.M., SIQUIER, J.L., CONSTANTINO, C. (1994): "Alguns macromicets nous o interessants per a l'illa de Mallorca". *Butlletí de la Societat Catalana de Micologia*. Nº 16-17:135-144.